

استفاده از معیار وضعیت پوشش گیاهی و مدیریت اراضی جهت ارزیابی بیابانزایی با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)

علی خنامانی^{1*}، رضا جعفری²، حمیدرضا کریمزاده²

1. دانش آموخته کارشناسی ارشد بیابانزدایی، دانشگاه صنعتی اصفهان

2. استادیار دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان

مشخصات مقاله

پیشینه مقاله:

دریافت: 25 مرداد 1390

پذیرش: 23 شهریور 1390

دسترسی اینترنتی: 25 مهر 1390

واژه‌های کلیدی:

مدالوس

مدیریت اراضی

پوشش گیاهی

سیستم اطلاعات جغرافیایی

دشت سگری

چکیده

هدف از این تحقیق، بررسی نقش عوامل انسانی در پدیده بیابانزایی در منطقه سگری اصفهان می‌باشد. بدین منظور از دو معیار وضعیت پوشش گیاهی و نحوه مدیریت اراضی استفاده شد که معیار مدیریت اراضی شامل شاخص‌های مدیریت اراضی کشاورزی، مرتعی و معدنی و معیار وضعیت پوشش گیاهی شامل شاخص‌های درصد پوشش گیاهی، گرایش مرتع، مقاومت در برابر خشکسالی و حفاظت در برابر فرسایش گیاهان می‌باشد. داده‌های هر یک از شاخص‌ها، پس از آنالیزهای آماری و تعیین نرمال بودن با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف در محیط SPSS 15، وارد محیط ArcGIS 9.3 گردید و برای تهیه نقشه هر یک از این شاخص‌ها، از روش‌های معکوس فاصله وزنی و کریجینگ معمولی و گسسته استفاده گردید. سپس نقشه‌ها بر اساس روش مدالوس بین 100 تا 200 امتیازدهی شده و از میانگین هندسی شاخص‌های هر یک از معیارها، نقشه نهایی وضعیت هر معیار تهیه و از میانگین هندسی دو معیار وضعیت پوشش گیاهی و مدیریت اراضی، نقشه نهایی وضعیت فعلی بیابانزایی دشت سگری اصفهان تهیه گردید. نتایج نشان داد که 74169 هکتار از منطقه مورد مطالعه در کلاس شدید و 37998 هکتار از آن در کلاس خیلی شدید بیابانزایی قرار می‌گیرد. نتایج همچنین نشان داد که شاخص‌های درصد پوشش گیاهی و مدیریت اراضی مرتعی به عنوان مهمترین شاخص‌های تأثیرگذار در پدیده بیابانزایی منطقه سگری اصفهان می‌باشند.

* پست الکترونیکی مسئول مکاتبات: Khanamani@gmail.com